

FATİH CAMİİ KÜTÜPHANESİ'NE AİT EN ESKİ MÜSTAKİL KATALOG

İSMAİL E. ERÜNSAL*

Osmanlı kütüphanelerinde yapılan kataloglama çalışmaları ve hazırlanan kataloglara dair daha önce yazdığım bir makalede,¹ İstanbul'un fetihine (1453) kadarki dönemi kapsayan kuruluş dönemi kütüphanelerinde katalog denilince genellikle kütüphane kurucularının hazırlatmış oldukları bir kısmı çok basit, bir kısmı ise nisbeten gelişmiş kitap listelerinin kastedildiğini belirtmiş, müstakil ve düzenli katalogların ise ancak Kanunî Sultan Süleyman döneminde (1520-1566) ortaya çıktığını belirtmiştim. Bu makalenin yazıldığı tarihte elimizde sadece 1560 yılında Semâniye müderrislerinden Hacı Hasan-zâde'nin hazırladığı Fatih Camii Kütüphanesi kataloğuyla, hangi kütüphaneye ait olduğunu bilemediğim bir katalogun beş yapraklık giriş kısmının fotokopisi bulunmaktaydı. Daha sonra yazdığım bir makalede² bu mevcut olan giriş kısmını yayınladım ve birinci sayfada mevcut iki tarih beytine dayanarak katalogun hazırlanış tarihini 1552 olarak tesbit ettim ve içindekiler listesindeki ilim dallarının çeşitliliğine bakarak orijinalinin nerede olduğunu bilemediğimiz bu katalogun muhtemelen Saray kütüphanesine ait olabileceği tahmininde buldum. Daha sonra bir tesadüf sonucu bu katalogun Macaristan İlimler Akademisi Kütüphanesi'nde olduğunu öğrendim ve mikrofilmni getirterek inceleme imkânı elde ettim ve bu katalogun bulunuşunun hikâyesini anlattıktan sonra incelemelerimin sonucunu şu şekilde ortaya koydum:

“340 sayfalık bu katalogun başında kataloglama ve tasnif kurallarından bahseden bir Türkçe ve katalogun Sultan II. Bâyezid'in emri üzerine hazırlandığını bildiren bir Arapça mukaddime vardır. Arapça mukaddimenin sonunda bu katalogun 908/1502-1503'te hazırlandığı belirtilmektedir. O halde ilk sayfadaki 959/1552 tarihini veren

* Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi.

¹ “Catalogues and Cataloguing in the Ottoman Libraries”, *Libri*, vol. 37, no. 4, Copenhagen 1987, pp. 333-349.

² “959/1552 Tarihli Defter-i Kütüb”, *Erdem*, cilt IV, sayı 10, Ankara 1988, s. 181-193.

tarih mısraları elimizdeki nüshanın kopye ediliş tarihidir. Bu kataloğun hazırlanışıyla ilgili olarak daha evvel verdiğim 959/1552 tarihi 908/1502-1503 olarak değiştirilmelidir. Bu kataloğun saray kütüphanesine ait olabileceği şeklindeki tahminim ise kesinlik kazanmıştır.”³

Bu yeni bulunan katalogla artık elimizde XVI. asra ait iki müstakil katalog mevcut olmaktaydı. Daha başka müstakil katalogların mevcut olabileceği, özellikle de Hacı Hasan-zâde'nin Fatih Camii Kütüphanesi kataloğunun önsözünde belirttiği biri II. Bâyezid devrinde bu kütüphaneyi teftişle görevlendirilen Muhammed bin Ali Fenarî, diğeri ise Kanunî Sultan Süleyman devrinde bu kütüphanede hâfız-ı kütüplük yapmış olan Molla Arab diye tanınan Hacı Mehmed tarafından düzenlenmiş, ancak nerede olduğu bilinmeyen iki kataloğun mevcudiyeti zihnimi meşgul etmekteydi.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde son yıllarda hızlandırılan tasnif çalışmaları bu kataloglardan birinin daha gün ışığına çıkmasına yardımcı oldu. Arşiv personeli tarafından Bursa'daki medreselerden birine ait olabileceği yolunda tahmin yürütülen bu kataloğun kısa bir incelemeden sonra Fatih Camii Kütüphanesi'ne ait olduğunu tesbit ettim ve o şekilde kataloglanmasını sağladım.⁴

Elli altı varaklık bu kataloğun üzerinde ne bir tarih ne de hazırlayanın adı mevcut olduğu için, elimizdeki nüshanın Hacı Hasan-zâde'nin bahsettiği kataloglardan hangisi olduğunu tesbit başlangıçta oldukça güç bir iş olarak gözüktü. Ancak bazı ipuçlarının yardımıyla bu problemi de şu şekilde çözdüm: Hacı Hasan-zâde 1560 tarihli kataloğun önsözünde şöyle demektedir:

“Birini Şah Çelebi ibnü'l-Fenârî diye tanınan merhumun bu kitapları teftişle görevlendirildiğinde yazdığı, diğeri ise adı geçen hâfız-ı kütübün (Hacı Mehmed) lütfederek, kitapların muhafazasını kolaylaştırmak için düzenlediği iki defteri, teftiş sırasında kütüphanede bulduğum ve müderrislerin elinde gördüğüm kitaplarla karşılaştırdığımda tam bir mutabakat halinde olduklarını müşahede ettim...”

³ “The Catalogue of Bâyezid II's Palace Library”, *Kütüphanecilik Dergisi, Belge Bilgi Kütüphanesi Araştırmaları*, sayı 3, İstanbul 1992, s. 55-66.

⁴ BA. D. HMH. SFTH. no. 21 941/B.

Şimdi ise bana, kütüphaneye konmak üzere, kitapları bulduğum şekliyle gösteren yeni bir defter hazırlamam emredildi. Bu defteri hazırlarken, birinci defterden daha iyi düzenlendiği ve kitap alıp-vermede daha kolaylık sağladığı için adı geçen hâfız-ı kütübün (Hacı Mehmed) hazırladığı ikinci defterin şeklini tercih ettim.”⁵

Her iki katalog arasında yapılan karşılaştırma, elimizdeki kataloğun düzenlemesinin Hacı Hasan-zâdenin hazırladığı kataloğun düzenine uymadığını gösterdi.⁶ Hacı Hasan-zâde’nin kataloğunu Molla Arab’ın kataloğunun tertibini model alarak hazırladığını belirttiğine göre yeni bulunan bu katalog büyük bir ihtimalle Şah Çelebi İbnü’l-Fenârî’ye ait olmalıydı. Diğer taraftan Hacı Hasan-zâde’nin “Birini Şah Çelebi İbnü’l-Fenârî diye tanınan merhumun bu kitapları teftişle görevlendirildiğinde yazdığı” şeklindeki ifadesi ve yeni bulunan kataloğun önsözündeki “Hükm-i hümâyün vârid olup mazmun-ı şerîfnde Sultan Mehmed Han aleyhi’r-rahmeti ve’l-ğufuran, Camii’nin etrafında bina ettiği medârise vakf eylediği kütübü görüp asıl defteri getürdüp ibtidâsından her kitabı defterde mestur ve mukayyed olduğu üzre mufassalan birbir yoklayup defter idesiz” şeklindeki ifade de bu tahmini kuvvetlendirmektedir.

Ayrıca her iki katalogdaki kitap sayısı arasındaki büyük fark⁷ iki kataloğun hazırlanış tarihleri arasında uzunca bir süre olduğunu göstermekte, dolayısıyla bu kataloğun Kanuni Sultan Süleyman devrinde hazırlanmış olması gereken Molla Arab’ın (Hacı Mehmed) kataloğu olamayacağını göstermektedir.

Bu kataloğun düzenlenme tarihi olarak kesin bir şey söylemek mümkün olmamakla birlikte, Şah Çelebi İbnü’l-Fenârî’nin, II. Bâyezid devrinde Fatih medreselerinde müderrislik yaptığını ve bu katalogda 901/495-1496 tarihinde vefat eden Hatib-zâde’den merhum diye bahsedildiğini nazar-ı dikkate alacak olursak 901/1495-1496-918/1512 yılları arasında bir tarih tesbit etmek mümkün olabilecektir.

⁵ İsmail E. Erünsal, *Türk Kütüphaneleri Tarihi II: Kuruluştan Tanzimata Kadar Osmanlı Vakıf Kütüphaneleri*, Ankara 1988, s. 221-222.

⁶ Yeni bulunan katalogda çeşitli kişilerin yaptıkları kitap vakıfları ve Fatih vakfının sabık mütevellisi Ahmed Çelebi Yegani’nin kaybolan kitapların yerine verdiği kitapların listesi müstakil bölümler halinde verildiği halde Hacı Hasan-zâde’nin kataloğunda bu kitapların hepsi ilhakat-ı kadime başlığı altında toplanmış, ancak her kitabın bibliyografik künyesi verilirken kimin tarafından vakfedildiği bildirilmiştir.

⁷ Yeni bulunan katalogdaki kitap sayısı 1241, Hacı Hasan-zâde’nin hazırladığı katalogdaki kitap sayısı ise 1770’dir.

Yeni bulunan bu katalogda 2 sayfalık bir giriş bulunmaktadır.⁸ Maalesef bu girişin birinci sayfasının alttan yarından fazlası kopmuş ve kaybolmuştur. Kalan kısımda, katalogu hazırlayan kendisine devrin sultanından, merhum sultan Mehmed Han'ın, camiinin etrafında yaptırdığı medreselerine vakfeyletiği kitapları görüp, asıl defteriyle karşılaştırarak etraflıca incelemesi, bulunmayan kitapları bulup yerine koymaya çalışmasına dair gelen hükm-i hümayuna uyarak bu katalogu hazırladığını söylemektedir. İkinci sayfada kitaplar için tahsis edilen yerde kitapların nasıl yerleştirildiğini anlatan cümleler bulunmaktadır. Bu sayfadaki ilk cümle “kütüb-i hikemiyye”nin yerleştirilmesine dair olduğuna göre bir önceki sayfanın kayıp olan kısımlarında katalogdaki sırasına göre tefsir, hadis, usul, fıkıh ve kelama dair kitapların nasıl yerleştirildiği anlatılmaktaydı. Önsözün sonunda katalogu hazırlayan her kitabı mümkün olabildiğince nitelikleri (evsaf) ve özellikleriyle (alâyim) yazıp bir katalog hazırladığını belirtir ve kütüphanede mevcut olan kitap adedini verir ki bunlar Fatih Sultan Mehmed'in vakfettiği 796 kitap, sabık müteveli merhum Yegan-oğlu'nun kaybolan kitapların yerine verdiği 41 kitap, diğer ülemânın vakfettiği 389 kitap ve eski katalogda kayıtlı olmadığı halde kütüphanede bulunan 15 kitap ve hepsinin yekunu olarak 1241 kitaptır.

Katalogun 2b-33b sayfaları arasında Fatih Sultan Mehmed'in vakfettiği kitapların listesi yer almaktadır. Kitaplar “tefsir”, “hadis”, “usul”, “füru”, “kelâm”, “hikmet”, “kütübü'l-arabiyye” ve “kütübü'l-müteferrika” konu başlıkları altında sıralanmış ve her başlığın altında bu bölümde mevcut kitap sayısı belirtilmiştir. 34a sayfasında şu başlık vardır: “kütüb ki şâbika müteveli olan Ahmed Çelebi Yeganî zamanında zâyi' olup mezkûr Ahmed Çelebi virdüğü bedellerdür”. Bu başlık altında ilim dallarına göre 41 eserin bibliyografik künyesi verilmiştir. Katalogun 35b-50a sayfalarının arasında bu kütüphaneye vüzerâdan Hasan Paşa'nın, Kâbilî-zâde'nin, Hatib-zâde'nin, Musannifek'in, Alâiyeli Muhyiddin'in, Mîşevved Acem'in vakfettikleri kitapların listesi yer almaktadır. Bazı alimlerin vakfettikleri eserler az sayıda olduğu için bunlara ayrı bölümler açılmamış hepsi “Tafsili kütüb ki Mevâli-yi izâmdan bazı ekâbir-i kirâm vakf eylemişler ki hâliyen kütübhânde mazbutdur. Cem'an: 47” başlığı altında toplanmış ancak vakfedenlerin ismi her kitabın bibliyografik künyesinden sonra zikredilmiştir. 52b-53a sayfalarında ise “defter-i atik” denilen asıl katalogda adları mevcut olmayan 15 kitabın isimleri bulunmaktadır. Katalogun 54b-57a sayfaları ise kayıp kitapların listesine ayrılmıştır.

⁸ Mukaddimenin metni için bkz., Ek 1.

Bu kataloğun tertibinde ve bibliyografik künyelerin verilmesinde muhtemelen daha önce hazırlanmış olan asıl defter denilen kataloğa uyulmuştur. Bunun böyle olduğunu, katalog hazırlayanın incelediği kitaplarla eski katalogda bir farklılık tesbit ettiğinde kitabın bibliyografik künyesinin yanında bu değişiklikleri vermesinden anlamaktayız. Mesela *Şerh-i Metâli* adlı kitabın yanında “defter-i atikde vakf-ı Sultânî diyü yazılmış. Ammâ kitabun zahrında vakfü'l-abdü'l-fakir ilâ'llâhi taâlâ Abdülkerim diyü yazılmış” (s. 32b) denilmektedir. Bu tür diğer iki düzeltme de kataloğun 36b ve 51a sayfalarında yer almaktadır. Öyle anlaşılıyor ki bu tür kataloglar hazırlanırken kütüphanede mevcut kitaplar daha önce hazırlanan katalogla karşılaştırılıp aynı şekilde yeni kataloğa kaydediliyor ve eğer değişiklik varsa bu değişiklik de bibliyografik künyenin yanına eğri yazılmış bir yazıyla ilâve ediliyordu. Her ne kadar elimizde bu katalogdan önce hazırlanmış katalog yoksa da Hacı Hasan-zâde'nin yaklaşık yarım asır sonra hazırladığı katalogda yaptığı uygulama bu tesbitin doğru olduğunu göstermektedir.

Kataloğun sonunda sayım sonucu kaybolduğu tesbit edilen kitaplar iki liste halinde verilmiştir. Birinci listede (54b-56b) “kütüb ki defter-i atikde esâmisi mevcut olup kitabhanede bulunmadı. Ammâ sabıkan zâyi' olan kitaplar defterinde mukayyed bulundu” denilerek 57 kitabın bibliyografik künyesi verilmekte bazılarının yanında da bunların yerine eski mütevellî Yegan-oğlu'nun verdiği kitapların ismi kaydedilmektedir. İkinci liste ise “kütüb ki esamisi defter-i atikde mevcut bulunup hâliyâ kitâbhânedede bulunmadı ve zâyi'ât-ı sâbıkâ defterlerinde dehi mukayyed bulunmadı” başlığını taşımakta ve bu bölümde de 8 kitabın bibliyografik künyesi verilmektedir. Bu kitaplardan ikisinin yanında daha sonra yapılmış bir kayıt, her iki kitabın bulunup asıl deftere kaydedildiğini belirtmektedir (56b). Diğer bir kitabın yanında ise bu kitabı kaydedenin Muhyiddin Karamani olduğu kaydedilmiştir.

Elimizdeki kataloğun bibliyografik künyeleri verişde takip ettiği yol Kanuni Sultan Süleyman devrinde hazırlanan Hacı Hasan-zâde'nin kataloğundan pek farklı değildir⁹: kitap ve müellif isminden sonra eserin fizikî özellikleri verilmektedir. Genellikle kitabın cildinin özellikleri ve kağıdın cinsi, bazen yazısının cildi ve kullanılan mürekkeplerin renkleri, tezhipli sayfalar, seyrek olmakla beraber hattatın adı, istinsah kaydı, mu-

⁹ Hacı Hasan-zâde'nin bibliyografik künyeleri vermede takip ettiği yol için bkz., İsmail E. Erünsal, “Catalogues and Cataloguing in the Ottoman Libraries”, *Libri*, vol. 37, no. 4, Copenhagen 1987, s. 340-342.

kabele görmüşse mukabele kaydı verilmektedir. Kitapların sayfa sayısı ise mutlaka belirtilmektedir. Eğer “şu’nun vakfettiği kitaplar”, “bunun vakfettiği kitaplar” gibi müstakil başlıklar altında verilmemişse her eserin kimin tarafından vakfedildiği de daima bildirilmektedir.

Bu yeni bulunan katalogla XVI. asra ait müstakil kütüphane kataloglarının sayısı üçe çıkmaktadır. Umulur ki arşivlerimizde hızlandırılan tasnif çalışmaları bu asra ait daha başka katalogların da gün ışığına çıkmasını sağlar ve Osmanlı kütüphanelerinin o devirdeki diğer ülkelerin kütüphanelerinden farklı olarak kütüphanecilik alanında gösterdiği dikkat çekici gelişmeler sağlam verilere dayanılarak daha açık bir şekilde ortaya konulur.

EK I: Fatih Camii Kütüphanesi Kataloğunun Mukaddimesi

Bi'smi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm

(1b) El-ḥamdü li'llāhi'l-maḥmūdi fi külli fi'ālihi ve's-şalātü 'alā nebiyyihi Muḥammedin ve ālihi. Āsitāne-i ālem-penāhdan bu bende-i bī iştibāha ḥükm-i ḥümāyūn-lā-zāle nāfizen fi'r-rub'ī'l-meskūn-vārid olup mazmūn-ı şerīfnde Sultān Mehemmed Ḥān-'aleyhi'r-raḥmeti ve'l-gufrān-Cāmi'inūñ etrāfında binā itdügi medārise vakf eyledügi kütübi görüp aşıl defteri getürdüp ibtidāsından her kitābı defterde maştūr ve muḳayyed olduğı üzre mufaşşalan bir bir yoklayup defter idesin. Eger aralıkda bulunmaz kitāb vāki' olacak olursa kime virilmişdür ve nice olmuşdur tafsiliyle..... ile buldurup yerine koyasın. Min evvelibi nişānlayup ve mühürleyüp.... imtşālen li'l-emri kitāblaruñ

(2a) hikemiyye-i Sultāniyye için ta'yīn olındı. Ve ṭabāka-i süflāsı funūn-ı müteferrikadan vakf olan kütüb-i Sultāniyyeye ta'yīn olındı. Ve sābıka mütevellī olan Ahmed Çelebi Yegānī zamānında zāyi' olan kitāblar için alınan bedeller daḥi kütüb-i Sultāniyyeye ilḥāk olındı. Ve merḥūm Mevlānā Lütfi müsellemi olan kitāblar daḥi kütüb-i Sultāniyyeye ilḥāk olındı. Ve ba'zı kitāblar ki kimūñ vakfı idügi ma'lūm olmadı ol daḥi es-sultānu veliyyü men-lā veliyye lehü mūcibince kütüb-i Sultāniyyeye ilḥāk olındı. Ve şanduk-ı şarkīnūñ ṭabāka-i 'ulyāsı kütüb-i tefāsīr-i ḡayr-ı Sultāniyyeye ta'yīn olındı. Ve anuñ taḥtındaki ṭabakanuñ cānib-i kıbelisi kütüb-i furū'-ı ḡayr-ı Sultāniyye için ta'yīn olındı. Ve cānib-i uḥrā kütüb-i eḥādīş-i ḡayr-ı Sultāniyye için ta'yīn olındı. Ve anuñ altında vāki' olan ṭabāka-i şālişenüñ cānib-i kıbelisi kütüb-i uşūl-i ḡayr-i Sultāniyye için ta'yīn olındı. Ve cānib-i uḥrā kütüb-i 'arabiyye-yi ḡayr-ı Sultāniyye için ta'yīn olındı. Ve ṭabāka-i süflānuñ cānib-i kıbelisi kütüb-i kelāmiyye ve kütüb-i mantıkiyye ve kütüb-i hikemiyye-yi ḡayr-ı Sultāniyye için ta'yīn olunup ve cānib-i uḥrā funūn-ı muḥtelifeden kütüb-i ḡayr-ı Sultāniyye için ta'yīn olındı. Ve min-vāl üzere her kitāb ketb mümkin olan evşāf ve 'alāyimle yazılup defter olındı. Mecmu'-ı kütüb-i Sultāniyye yedi yüz toḳsan altı ve sābıkā mütevellī Mevlānā Yegān oğlu virdügi bedeller kırkbir 'aded ve sāyir mevāl-i kirām vakf itdükleri kitāb cümle üç yüz seksen toḳuz ve defter-i 'atīkde bulunmayup kitābhānede mevcūd olan kitāblar onbeş 'aded. Cem'an 1241.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله المجدود في كل حال وبالصلوة على نبيه محمد وآله لسانه
عالم يناسده يومئذ لانه لستبانه حكم معاينة لا زال تاقدرا
في الربيع المسكون وانه اولب منقود شريفه سلطان
مجاهة عليه للرجمة والفتنة جامعناك لافند بنا الله
مدار ووقف ايله لكتي كورب لاصد دفتر كتوب لابتدا
سنة ملكنا ودفتر مطور ومقيد اولدغي اوزر مفصلا
بربريوقليب دفتر ايبكرا لالقد بولماز كانب ولاق
... اولر ليه وبر لزر ونبه اولمدر تفصيليه
... ايل بولدر به بيرنه قوباسنخ مزادله
... انشانليوب وهر ليوب

... ز مشال الام
... انشانليوب

ملكية في سلطنة ايجوة تميز اولندي وطبقه وسفلى سى
 فتوة متوترة ورة وقف اولاه كتب سلطانية به تميز اولندي
 وسابقا متولا اولاه لهم طبعى يكا زمانه ضايم اولاه
 كذا يد ايجوة لانه بدلته وى كتب سلطانية به الحى اولندي
 ورموم مولانا لطف سب اولاه كذا بله فى كتب سلطانية به الحى
 اولندي وبعث كذا يد كذا وقف ايد كذا سلام اولندي
 اوله فى السلطنة واولاه اوله بومين كتب سلطانية به الحى
 اولندي وصندوق شريف طبعه وعلياس كتب تفاسير غير
 سلطانية به تميز اولندي واوله تحفة لطبقه نكر جانبه
 قبل سى كتب فروع غير سلطانية ايجوة تميز اولندي وجانب
 آخرى كتب احاديث غير سلطانية ايجوة تميز اولندي واوله
 تحفة ورتبه اولاه طبقه ثالثة نكر جانبه بارسى كتب سوله
 غير سلطانية ايجوة تميز اولندي وجانب آخرى كتب عربية
 غير سلطانية ايجوة تميز اولندي وطبقه وسفلى نكر جانب قبل
 سى كتب كلاتيه وكتب منطقية وكتب علمية في غير سلطانية ايجوة
 تميز اولندي وجانب آخرى فتوة لثلاثة ورة كتب غير سلطانية
 ايجوة تميز اولندي وبومول اوله ورتبه كذا كذا كذا
 اولاه واصاف وعلما يلزم ليد نكر اولندي بجموع كتب
 سلطانية يدى بوز طفاة الت وسابقا متولا اوله مولانا
 يكا اوله وبعث كذا بدلته ورتبه وبعث كذا كذا كذا
 وقف لانه كل كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا
 عتيق بولنيوب كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا كذا
 اوله بيت عمه

کتابه و کتاب التبتین
 و شرح فرایین سرایه مولانا
 شرح الفیاض فی علمه
 بعض او را در کتب مشرق
 خفنه قریشی مکی جلد اول
 که بوزن الفیاض و در وقت

کتابه و کتاب غیر مشهور
 صاحب المیزان سلطه و
 فاه لانه المیزان و مشرق
 خفنه قریشی مکی جلد اول
 که بوزن الفیاض و در وقت

کتابه و کتاب مولانا قطب
 لانه المیزان سلطه و مشرق
 ده و مشرق تاسه مکی جلد اول
 بوزن او و در وقت

کتابه و کتاب مولانا قطب
 لانه المیزان سلطه و مشرق
 ده و مشرق تاسه مکی جلد اول
 بوزن او و در وقت

کتابه و کتاب مولانا قطب
 لانه المیزان سلطه و مشرق
 ده و مشرق تاسه مکی جلد اول
 بوزن او و در وقت

کتابه و کتاب مولانا قطب
 لانه المیزان سلطه و مشرق
 ده و مشرق تاسه مکی جلد اول
 بوزن او و در وقت

کتابه و کتاب مولانا قطب
 لانه المیزان سلطه و مشرق
 ده و مشرق تاسه مکی جلد اول
 بوزن او و در وقت

در تفسیر و شرح
 کتب مشرق
 کتب مشرق
 کتب مشرق
 کتب مشرق

کتابخانه فخریه ناسی سوسو بود اولوبه کتابخانه
برندی آتاسهاشای اولاه کن یلد و فخریه مقید برندی
چهار

عصا کتب سلطانی
کتابخانه فخریه ناسی سوسو بود اولوبه کتابخانه
برندی آتاسهاشای اولاه کن یلد و فخریه مقید برندی
چهار
مشق نصفه از بزرگوار
مآر و کافه مقبوله اولوبه
اللاله بر سر وقت سلطانی
۱۶۷ ورق

فایضات سابقه
دشوق نصفه از کافه مقبوله
جلد اول مفایده و از کافه مقبوله
شهره و بیله دره متوسطه اولوبه
وقف سلطانی یوز اولوبه
۱۶۷ ورق

تفسیر صحابین شیخ کافه مقبوله
جلد اولام اولوبه یوز یکم
ورق وقف سلطانی
کتابخانه فخریه ناسی سوسو بود اولوبه کتابخانه
برندی آتاسهاشای اولاه کن یلد و فخریه مقید برندی
چهار

دشوق نامه اولوبه اولوبه
فاین سوسو اولوبه اولوبه
که کهنه اولوبه اولوبه
وقف سلطانی
کتابخانه فخریه ناسی سوسو بود اولوبه کتابخانه
برندی آتاسهاشای اولاه کن یلد و فخریه مقید برندی
چهار

مشق نامه اولوبه اولوبه
تاییده اولوبه اولوبه
سالنامه اولوبه اولوبه
ورق
کتابخانه فخریه ناسی سوسو بود اولوبه کتابخانه
برندی آتاسهاشای اولاه کن یلد و فخریه مقید برندی
چهار

کرم منزه
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق

کرم منزه
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق

کرم منزه
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق

کرم منزه
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق

کرم منزه
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق

کرم منزه
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق
عاشق تاسمه بگریه بلد لوستول
للاله وقف سلطانه درت
پوز کسور در قوش
پوز قوس لاله لاله بزم الحلق

